ŠPECIALIZÁCIA DORUČOVACÍCH RAJÓNOV PODĽA DORUČOVANÝCH ZÁSIELOK

Pavol Dydnanský*, Radovan Madleňák†

1 Úvod

Optimalizáciu doručovania v poštovom podniku je možné realizovať rôznymi metódami a postupmi, prechádza prierezovo všetkými činnosťami doručovania, zmenou technológie doručovania, špecializáciou doručovacích rajónov, zmenou zaradenia doručovateľov, zmenou pracovných úväzkov a v neposlednom rade doručovacou pochôdzkou Doručovací rajón, t.j. časť poštového obvodu v ktorej doručuje jeden doručovateľ. [1]

2 Analýza súčasného stavu vybranej dodávacej pošty

Zmenu v doručovaní predchádza dôkladná analýza súčasného stavu. V prvom rade je potrebné stanoviť objekt optimalizácie, t.j. poštu ako celok, prípadne jej jednotlivé doručovacie rajóny, doručovateľov. Analýza súčasného a minulého stavu nám pomáha spoznať aktuálny stav doručovania, odкрýva problémy, poukazuje na hrozby a stanovuje potencionálne príležitosti zlepšenia.

V našom prípade sa jedná o modelovú dodávacu poštu s nasledujúcimi parametrami:

- dodávacia pošta v mestskej časti,
- počet listových doručovateľov 12 (DR č. 1 až 12),
- zloženie materiálu na doručovanie:
- listové zásielky, listové zásielky na dobierku, doporučené zásielky, reklamne adresované zásielky, úradné zásielky, periodické zásielky, poštové poukazy, dôchodky a dávky, SIPO, letáky,
- počet doručovateľov tlače a časopisov 3 (DR č. 1 až 3),
- zloženie materiálu na doručovanie:
- noviny, časopisy.

3. Stanovenie cieľov

Každou optimalizáciou stanovujeme hlavný cieľ ako aj čiastkové ciele. Jedná sa o zásadnú zmenu organizácie práce v doručovaní. Primárnym cieľom je udržanie, resp. zníženie celkových nákladov na doručovanie. [3] Stanovenie cieľov má za úlohu zlepšenie kvality doručovania, resp. zefektívnenie procesov doručovania:

- zníženie celkových nákladov na doručovanie,

* Ing. Pavol Dydnanský, Slovenská pošta, a.s., Thurzová 1, 042 21 Košice, Slovenská republika, tel. č.: +421/55/ 6813 235, e-mail: dydnansky.pavol@slposta.sk

† doc. Ing. Radovan Madleňák, PhD., Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta Prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Katedra spojov, Univerzitná 1, 010 26 Žilina, tel. č.: 041/513 3129, fax: 041/5655 615, e-mail: radovan.madlenak@fpedas.uniza.sk

- zvýšenie efektivity doručovania,
- minimalizovanie rizík bezpečnosti na doručovacej pochôdzke,
- skrátenie doručovacej pochôdzky, atď. [2]

Definované ciele optimalizácie doručovania budeme realizovať prostredníctvom zmeny organizácie práce, na základe špecializácie doručovacej služby, podľa druhu zásielky, služby a adresáta.

4. Riešenie optimalizácie špecializáciou doručovacích rajónov

Riešenie optimalizácie špecializáciou doručovacích rajónov podľa doručovaných zásielok, plánujeme spôsobom, že budú vytvorení tzv. „bielych a červených“ doručovateľov. „Červení“ doručovatelia budú doručovať zapísaný materiál, resp. materiál, ktorý sa doručuje naproti podpisu adresáta. „Bieli“ doručovatelia budú doručovať nezapísaný materiál, ktorý nie je potrebné doručovať oproti podpisu adresáta a teda je doručovaný do domových listových schránok podľa adresy adresáta.

Takéto rozdelenie je z dôvodu, aby „biely“ doručovateľ nemusel vynášať materiál vo viacpodlažných bytových panelákoch a doručoval tento materiál len do domových listových schránok bez podpisu adresáta. Naopak „červený“ doručovateľ by sa pohyboval s menším, resp. minimálnym materiálom na väčšom území.

V rámci riešenia je požiadavka, aby sa „bieli doručovatelia“ nevracali späť na dodávacu poštu s materiálom, ktorí nebolo možné doručiť do schránok adresátom.

Riešením je vytvorenie takých rajónov u „bielych“ doručovateľov, aby po ukončení pochôdzky zanechali nedoručený materiál kumulovane za rajóny na jednom odovzdacom mieste, napr. zanechať na prízemí bytovky v špeciálnej schránke. Tieto schránky by po ukončení pochôdzky vyberali „červení“ doručovatelia.

Pôvodný stav doručovateľov je 12 a 3 doručovatelia časopisov a predplatného tlače, čo je spolu 15 kmeňových doručovateľov a rovnaký počet 15 doručovacích rajónov.

Doručovacie rajóny pre „bielych“ doručovateľov navrhujeme 15 (doručovania so skráteným pracovným úväzkom, resp. s polovičným). Pre červených doručovateľov 6 (doručovania interní, kmeňoví s trvalým pracovným pomerom a plným úväzkom). Kmeňových doručovateľov bude len 6, čo výrazne zníži náklady na zamestnancov aj napriek tomu, že externých doručovateľov – brigádnikov bude 15. Z navrhovaného riešenia optimalizácie doručovania vyplýva, že dochádza k decentralizácii doručovania a k zvýšeniu efektivity, nakoľko sa vytvoria špecializované doručovacie rajóny, ktorým bude venovaná zvýšená pozornosť zo strany poštového podniku. Popis špecializácie doručovacích rajónov, tzv. „bieli a červení“ doručovateľov je definovaný nasledovne:

BIELI DORUČOVATELIA

- pracovná doba: pondelok až piatok: skrátené, polovičné pracovné úväzky,
- externí zamestnanci – brigádnici, študenti, živnostníci,
- doručovacie rajóny č. B1, B2, B3 až B15,
- doručovatelia zabezpečujú doručovanie:
- listové zásielky,
- SIPO,
- Letáky,
- tlač a časopisy v predplatnom,
- obyčajné listové zásielky,
- nedoručené obyčajné listové zásielky, vloží doručovateľ do označenej poštovej schránky nachádzajúcej sa na určenom mieste na konci doručovacej pochôdzky.

ČERVENÍ DORUČOVATELIA

- pracovná doba: pondelok až piatok: plný pracovný úväzok,
- interní, kmeňoví zamestnanci, pracovná zmluva, trvalý pracovný pomer
- doručovacie rajóny č. C1, C2, C3, C4, C5, C6,
- doručovatelia zabezpečujú doručovanie:
- listové zásielky oproti podpisu,
- upomienky SIPO,
- dávky národný okruh a okresný okruh,
- obyčajné listové zásielky,
- vyberie nedoručené obyčajné listové zásielky, ktoré vložil biely doručovateľ do označenej poštovej schránky nachádzajúcej sa na určenom mieste na konci doručovacej pochôdzky a zanesie na poštu.

Obrázok 1. Schéma znázorňujúca riešenie optimalizácie špecializáciou doručovacích rajónov, tzv. „bieli a červení“ doručovatelia

5 Záver

Vo všeobecnosti aj napriek problémom s akceptovaním zmien, je potrebné hľadať optimálne a zákaznícky výhodnejšie riešenia. Optimalizáciou doručovania poštový podnik navrhuje nový systém v oblasti zabezpečovania dodávacej služby. Navrhovaným riešením optimalizácie špecializáciou doručovacích rajónov dochádza k decentralizácii doručovania a k zvýšeniu efektivity, nakoľko sa vytvoria špecializované doručovacie rajóny, ktorým bude venovaná zvýšená pozornosť zo strany poštového podniku. Takéto riešenia by poštovému podniku umožnili zefektívnenie doručovania.

- [1] Metodické vysvetlivky s štátnemu štatistickému zisťovaniu poštového regulačného úradu v odvetví pošty. 2012. [online]. Žilina : Poštový regulačný úrad, 2012. [cit. 2012-11-20]. Dostupné na internete: <http://portal.statistics.sk/files/Sekcie/sek_200/Vzory_formularov/rok_2012/f_popru_mv_12.pdf>.
- [2] Technologická pripravenosť poskytovateľa univerzálnej poštovej služby na liberalizáciu trhu poštových služieb a rozvoj informačno - technickej infraštruktúry. [online]. [cit. 2012-11-20]. Dostupné na internete: <http://www.telecom.gov.sk/pk/050337/priloha_13.htm>.
- [3] Madleňáková, L.: Optimalizácia dodávacej služby zriadením dodávacích centier. In: Diagnostika podniku, controlling a logistika: V. medzinárodná vedecká konferencia : zborník prednášok a príspevkov : 21.-22. apríl 2010, Žilina. - Žilina: Žilinská univerzita, 2010. - ISBN 978-80-554-0175-1. - S. 211-219.

Grantová podpora

- KEGA-053ŽU-4/2013 - Skvalitnenie a prepojenie kľúčových predmetov študijného programu Elektronický obchod a manažment
- IMTS 26110230083 - Kvalita vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov ako piliere vedomostnej spoločnosti na Fakulte PEDAS Žilinskej univerzity v Žiline
- VEGA 1/0421/12 - Modelovanie difúzie znalostí v podnikových hodnotových reťazcoch